

активних дій в інвестиційній сфері.

Отже, проведені дослідження дає підстави для висновку, що для досягнення цілей макрореструктуризації в Україні особливого значення набуває впровадження механізмів ДПП, яке є сучасною ідеологією відносин держави і бізнесу у глобалізованому світі. Активізація такого формату відносин у вітчизняних умовах потребує: поширення практики використання здобутків бюджетної реформи стосовно прямої бюджетної підтримки проєктів ДПП та надання гарантій; розробки і впровадження інших форм бюджетної підтримки для підвищення привабливості інвестування в проєкти розвитку інфраструктурних галузей та сектора публічних послуг; формування механізмів комерціалізації державних функцій; вдосконалення інституційного середовища ДПП.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ

***Струпова М.М., магістрант, Чернобровенко Я.Ф., студент*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Олійне виробництво в Україні є досить перспективним видом економічної діяльності. На сьогодні розвиток олійного підкомплексу в Україні є не лише важливою частиною продовольчої безпеки, а й виступає важелем підвищення конкурентоспроможності олійних культур на світовому ринку. До основних пунктів, які характеризують розвиток підкомплексу, на даному етапі є:

- розробку і впровадження інноваційних технологій вирощування олійних культур;
- використання районованих високоврожайних сортів і гібридів;
- підготовка фахівців для галузі;
- підвищення рівня забезпеченості технікою.

Увага щодо проблеми підвищення економічної ефективності вирощування олійних культур викликана, в першу чергу тим, що від успішного її розв'язання залежить зростання доходу підприємств,

* Науковий керівник – Мазнев Г.Є., професор

забезпечення сталого розвитку агропромислового комплексу, підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та світовому ринках.

Олійні культури – рослини, з насіння яких у процесі пресування одержують рослинні олії. В зонах з помірним кліматом ростуть ріпак, льон, соняшник, соя, маслини. У тропіках – арахіс, кокоси, одержують також пальмову олію. Одними з основних рослинних олій є соєва, арахісова і бавовняна. Більшість рослинних олій вживаються в їжу і використовуються для технічних цілей, дешевих харчових та кормових видів білка з особливими біологічними та функціональними властивостями, високим вмістом біологічно активних речовин та широким набором макро, мікро та ультрамікроелементів. Рослинні олії необхідні всім галузям народного господарства. Серед українських олійних культур найбільше використовується соняшник, соя та ріпак. За обсягом посівних площ олійні культури поступаються лише зерновим, таким, як пшениця і ячмінь. На даний момент, соняшник є основною культурою для виробництва рослинної олії та високобілкових кормів, а його експорт приносить значний прибуток. Потрібно відмітити, що Україна займає одне з провідних місць серед держав, що висівають соняшник, щорічно вирощуючи приблизно 10% насіння соняшнику у світі.

Підвищення ефективності рослинницької продукції потребує докорінного вдосконалення технологій вирощування сільськогосподарських культур, забезпечення їх необхідними матеріально-технічними та фінансовими ресурсами, чіткого виконання всіх технологічних прийомів у відповідні агротехнічні строки. Порушення технологій вирощування сільськогосподарських культур зумовлює різке зниження їх урожайності та погіршення якості. Нині більшість господарників спрямовує своє виробництво на екстенсивний шлях розвитку, прагнучи збільшити обсяги виробництва сільськогосподарської продукції не за рахунок додаткових капіталовкладень на одиницю земельної площі, а за рахунок збільшення посівних площ при найменших витратах. Примочу, часто не залишається коштів на технологічне забезпечення: засоби захисту рослин, добрива, елітне насіння, сільськогосподарську техніку. Як наслідок, вирощеного урожаю недостатньо для окупності вкладених коштів, розширеного відтворення виробництва, підвищення його ефективності.

Дослідженнями встановлено, що зменшення витрат на

технологічне забезпечення призводить до зниження урожайності. Отже, для забезпечення високих урожаїв слід застосовувати всі складові технології, а не окремі з них. Фактична собівартість продукції не завжди відбиває необхідні суспільно-виробничі витрати. Вона чутливо реагує як на перевитрату нормативних трудових і грошово-матеріальних ресурсів на задану урожайність, так і на їх недовикористання. Все це призводить до того, що собівартість олійних культур в господарствах, які знаходяться в одній природнокліматичній зоні, різко відрізняється, тому, на наш погляд, для моделювання орієнтовної ціни, доцільно брати в основу не фактичну середню собівартість, а собівартість, розраховану згідно з науково обґрунтованою типовою технологічною картою виробництва продукції з урахуванням можливих змін розміру засобів виробництва, індексу переоцінки основних засобів виробництва, змін в оплаті відповідних податків тощо. Науково обґрунтована типова технологічна карта враховує всі виробничі операції, витрати праці, кількісний і якісний склад використовуваних матеріалів, необхідних для одержання запланованої урожайності, вона включає прорахунки, що можуть бути допущені у виробництві. Безумовно, і така типова технологічна карта не дає абсолютно точних даних собівартості, але вона більше наближена до реальної. Із таких розрахунків собівартості продукції можна зробити прогнозування прибутку, а також встановити орієнтовні ціни на цю продукцію.

Отже, для підвищення ефективності виробництва олійних культур суттєве значення має оптимальний структурний і кількісний склад комплексів машин для їх вирощування та збирання, забезпечення необхідними матеріальними запасами, технікою тощо. Досвід передових господарств країни свідчить, що для значного підвищення урожайності олійних культур вирішальне значення має впровадження інтенсивної технології їх вирощування і, як результат, збільшення обсягів виробництва при зменшенні посівних площ.

Література.

1. Жигадо В. С. Виробництво зернових та олійних культур в Україні: проблеми та перспективи в умовах світової продовольчої кризи / В. С. Жигадо, О. В. Сікачина; за ред. В. Артюшина. – К.: Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки ПРООН, 2008.-44с.

2. Голомша Н. Є. Конкурентоспроможність українських олійних культур та продуктів їх переробки на світовому аграрному ринку / Н. Є. Голомша, О. М. Файчук // Інноваційна економіка. - 2008. - №9. – С. 68-73.